

Ю. О. Бірюльов

Левинський Лев Львович

ЛЕВИНСЬКИЙ Лев Львович (07. 09. 1876, с. Демня Вижня, нині у межах м. Сколе Львів. обл. – бл. 1940) – архітектор. Закін. архіт. відділ Політех. школи у Львові (1903). Відтоді працював в архіт.-проект. бюро свого дядька [І. Левинського](#). Разом з [Ф. Левицьким](#), [О. Лушпинським](#) і [Т. Обмінським](#) став співтворцем укр. версії львів. сецесії (модерну). Брав участь у проектуванні та спорудженні будинку товариства «Дністер» (1904–06), бурси інституту «Народний Дім» (нині вул. М. Лисенка, № 14–14а; 1906–07), гімназії та бурси Укр. пед. товариства (від 1913 – монастир василіянок, нині Нац. лісотех. університет України, вул. Генерала Чупринки, № 103; 1906–08, співавтор Т. Обмінський) у Львові, гімназії ім. Володимира Великого у м. Рогатин (нині колегіум Нац. університету «Києво-Могилян. академія», Івано-Фр. обл.; 1911–12). У споруді гімназії та бурси Укр. пед. товариства трансформовані традиції нар. мистецтва поєднуються з сецесій. обрисами трапецієподіб. середнього фронтона та зі стриманим ліпним і керам. декором. 1904–06 виконав реставрацію та часткову добудову церкви Різдва Христового у Галичі (нині Івано-Фр. обл.). Розробляв ескізи окремих деталей – облицюв. плиток, дерев'яних конструкцій, метал. ґрат, окуття дверей. Для слюсар. майстерні І. Глинчака у Львові виконав проекти метал. хреста для купола церкви та вікон. ґрат із мотивом виноград. грона (обидва експонувалися 1909). Від 1907 – чл. Товариства руських інж., 1908 був учасником статут. комітету в справі заснування Укр. тех. товариства у Львові (від 1913 – його чл.). 1917 склав іспит у Галиц. намісництві на патент будівничого. 1918 отримав дозвіл на самостійне проектування та будівництво у Львові. 1919–39 мав власне архіт. бюро і буд. підприємство на вул. Содова (нині І. Левинського, № 3). У міжвоєн. час спорудив гімназію василіянок (нині лінгвіст. гімназія на вул. Кирила і Мефодія) та Дім інвалідів у Львові, сиріт. притулки в м. Косів (нині Івано-Фр. обл.) та с. Синевидсько-Вижне (нині смт Верхнє Синьовидне Сколів. р-ну Львів. обл.), будинки літнього відпочинку у селах Ворохта (нині смт Яремчан. міськради Івано-Фр. обл.) і Гребенів (нині Сколів. р-ну), проектував пам'ятник героям визв. змагань у м. Комарне (нині Городецент р-ну Львів. обл.), Нар. дім зі школою та ремісн. бурсою у м. Сянок (нині Підкарпат. воєводства, Польща). Звертався до взірців нар. архітектури, прийомів неокласицизму та функціоналізму. У твор. доробку Л. – значна кількість церк. споруд. 1904 виконав конкурс. проект церкви у м-ку Соколівка (нині село Буського р-ну Львів. обл.), 1910 звів церкву в с. Кальна (нині Долин. р-ну Івано-Фр. обл.). У 1920–30-х рр. за влас. проектами

збудував понад 50 муров. і дерев'яних церков на тер. Зх. України та Сх. Польщі, зокрема на тер. сучас. Львів. обл. – у селах Раделичі (нині Микол. р-ну; 1923), Гумниська (нині Буського р-ну; 1926), Гребенів (1927), Климець (1928; обидва – нині Сколів. р-ну), Кологори (1927), Молотів (1935; обидва – нині Жидачів. р-ну), Суходіл (1928), Великі Глібовичі (1932; обидва – нині Перемишлян. р-ну), Скварява (нині Золочів. р-ну), Березець (нині Городоцент р-ну; обидві – 1931), Боляновичі (нині Мостис. р-ну; 1936), Запитів (нині Кам'янка-Бузького р-ну; 1936–37), Борове (нині Сокал. р-ну; 1937), П'ятничани (нині Стрий. р-ну; 1938), Нова Скварява (нині Жовків. р-ну; 1939). Однією з найбільш монум. споруд Л. стала церква при монастирі василіян у м. Перемишль (Польща; 1930–35). Реставрував та перебудував церкви, які звів *В. Нагірний* у селах Смільне (1923), Лешнів (1925; обидва – нині Бродів. р-ну), церкву Різдва Пресвятої Богородиці у с. Щирець (нині смт Пустомитів. р-ну; 1932–34), добудував ризницю в церкві св. Миколая у м. Золочів (1936; усі – Львів. обл.). 1937 реставрував дерев'яну церкву (1733) в с. Городжів, перенесену зі с. Магерів (обидва – нині Жовків. р-ну). 1926 виконав віднов. і реставрац. роботи барок. дзвіниці церкви Святого Духа у Львові та мемор. таблиці М. Шашкевича на її фасаді (автор О. Лушпинський, 1911), за його проектом була виготовлена огорожа греко-катол. семінарії (з боку сучас. вул. П. Дорошенка) з метал. завершенням в'їзної брами в дусі модернізов. бароко (не збереглася). 1925 реставрував кам'яницю товариства «Просвіта» на площі Ринок, № 10 (колиш. палац Любомирських). Від 1932 – судовий присяжний у справах церк. будівництва. Провадив наук. дослідж. сакрал. пам'яток, робив обміри та креслення старих храмів. Був чл. Гуртка діячів укр. мистецтва у Львові, брав участь у його виставках 1923–26. У г. «Діло» в 1920–30-х рр. друкував статті з питань архітектури, зокрема «Дбаймо про архітектуру і мистецтво» (1926), «Консервація пам'ятників старовинної архітектури» (1933). Точні дату та обставини смерті не встановлено.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Левинський Лев Львович / Ю. О. Бірюльов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-53695>. – Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).